

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β' ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/νση: Ανδρέα Παπανδρέου 37

Τ.Κ. – Πόλη: 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ

Ιστοσελίδα: <http://www.minedu.gov.gr>

email: euro2@minedu.gov.gr

Πληροφορίες: Ε. Πολυμέρου

Τηλέφωνο: 210 3443182

FAX: 210 3442477

Σχολεία
κ. Κιουρτζή
κ. Τιανάγιων
Γρ. Σχ. Συμβούλων
Φ/Α

Μαρούσι, 17-01-2012
Αρ.Πρωτ. 4802 / IA

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
& ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΗ ΔΙΝΗΣΗ ΙΙ. & Δ. ΕΚΠΙΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΔΙΝΗΣΗ ΔΙΩΣΙΑΣ ΣΧΟΛΙΣΗΣ ΠΕΛΛΑΣ
Αριθμ. Πρωτ. 783.....
Ημερομηνία..... 30-1-2012

- Προς:
1. Περιφερειακές Δ/νσεις Α/θμιας και
Β/θμιας Εκπαίδευσης
Διευθύνσεις Α/θμιας και Β/θμιας
Εκπαίδευσης (με την παράκληση να
κοινοποιηθεί σε όλες τις σχολικές
μονάδες της χώρας)
  2. Ιδρυμα Κρατικών Υποτροφιών
Υπόψη Αναπληρωτή Προϊσταμένου
Δ/νης Ειδικών Προγραμμάτων
Διεθνών Υποτροφιών κ.
Αθανασόπουλου Φ.
  3. Ιδρυμα Κρατικών Υποτροφιών
Υπόψη Αναπληρωτή Προϊσταμένου
Δ/νης Ειδικών Προγραμμάτων
Διεθνών Υποτροφιών κ.
Αθανασόπουλου Φ.

Θέμα: Μνημόνιο – Συμφωνία Συνεργασίας μεταξύ Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού και Συνδέσμου των εν Ελλάδι Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων (Η.Α.Τ.Τ.Α.)

Σας ενημερώνουμε ότι στις 20-12-2011 υπεγράφη μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού και του Συνδέσμου των εν Ελλάδι Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων (Η.Α.Τ.Τ.Α.) το συνημένο Μνημόνιο - Συμφωνία Συνεργασίας που αφορά την υλοποίηση κοινών δράσεων μεταξύ των προαναφερθέντων φορέων, με σκοπό την άρτια οργάνωση και αναβάθμιση των σχολικών εκδρομών, των περιηγήσεων, των επισκέψεων και των μετακινήσεων των μαθητών στο πλαίσιο ευρωπαϊκών και λοιπών προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων διεθνούς εμβέλειας.

Πιο συγκεκριμένα, η εν λόγω Συμφωνία αποσκοπεί στη δημιουργία αποτελεσματικών μορφών συνεργασίας μεταξύ των ως άνω φορέων με στόχο:

- την αναβάθμιση του θεσμού των σχολικών εκδρομών και τη διασφάλιση του εκπαιδευτικού, πολιτιστικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα τους,
- την περιφερειακή ανάπτυξη και την ενίσχυση των επιχειρήσεων τουρισμού,
- την προβολή και προώθηση της Ελλάδας ως προορισμού σχολικών εκδρομών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και
- την ποιοτική και ασφαλή πραγματοποίηση των εκδρομών, με διαφάνεια σε διαπραγματεύσεις και συμβάσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Παρακαλούμε για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Συν. 1(5 φύλλα)

Εσωτερική Διανομή

- Γραφείο κας Υπουργού (Υπ' αρ. πρωτ. 12742/22-12-2011)
- Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Ένωσης – Τμ. Β' Προγραμμάτων

ΑΘΗΝΑ ΠΛΕΣΣΑ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Πιστό Αντίγραφο
Από τη Διεύθυνση Διοικητικού
Τμήμα Διεκπ/σης & Πρωτοκόλλου.

ΜΥΛΩΝΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

ΜΝΗΜΟΝΙΟ - ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μεταξύ του
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
του
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
και του

ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ
(H.A.T.T.A.)

ΑΡΘΡΟ 1 - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Το παρόν αφορά την υλοποίηση κοινών δράσεων μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, και του "Συνδέσμου των εν Ελλάδι Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων" (H.A.T.T.A.), επαγγελματικής οργάνωσης πανελλήνιας εμβέλειας που εκπροσωπεί τον κλάδο των τουριστικών γραφείων, με σκοπό την άρτια οργάνωση και αναβάθμιση των σχολικών εκδρομών, των περιηγήσεων, των επισκέψεων και των μετακινήσεων των μαθητών στο πλαίσιο ευρωπαϊκών και λοιπών προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων διεθνούς εμβέλειας.

ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ

Ειδικότερα, η παρούσα συμφωνία στοχεύει στην επίτευξη της μέγιστης δυνατής συνέργειας μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, και του H.A.T.T.A. με σκοπό:

- α. την αναβάθμιση του θεσμού των σχολικών εκδρομών
- β. τη διασφάλιση του εκπαιδευτικού, πολιτιστικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα των σχολικών εκδρομών
- γ. τη συμβολή του θεσμού στην περιφερειακή ανάπτυξη και την ενίσχυση των επιχειρήσεων τουρισμού
- δ. την προβολή και προώθηση της Ελλάδας ως προορισμού σχολικών εκδρομών τόσο για τα σχολεία της χώρας, όσο και για σχολεία του εξωτερικού με το ενδεικτικό σύνθημα «πάμε Ελλάδα»

- ε. ανάδειξη των περιοχών των σχολικών εκδρομών με κατάλληλο υλικό στις τουριστικές εκθέσεις εξωτερικού όπου συμμετέχει ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
- στ. την ποιοτική και ασφαλή πραγματοποίηση των εκδρομών
- ζ. την πιστή τήρηση της κείμενης νομοθεσίας
- η. τη διαφάνεια, στα στάδια των διαπραγματεύσεων και της σύναψης των συμβάσεων διοργάνωσης σχολικών εκδρομών.

ΑΡΘΡΟ 3 - ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι όροι:

- "οργανωμένο ταξίδι" (και στη συγκεκριμένη περίπτωση «σχολική εκδρομή», «περιήγηση», «επίσκεψη» ή «μετακίνηση» των μαθητών στο πλαίσιο ευρωπαϊκών και λοιπών προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων διεθνούς εμβέλειας), που στο παρόν θα αναφέρεται ως «σχολικές εκδρομές»,
- "διοργανωτής" ή/και "πωλητής" (το τουριστικό γραφείο που συμβάλλεται με το σχολείο για τη διοργάνωση συγκεκριμένης εκδρομής),
- "καταναλωτής" (το σχολείο, εκπροσωπούμενο από το Διευθυντή του, ο οποίος και υπογράφει τη σχετική σύμβαση),
- "σύμβαση", (η συμφωνία που συνδέει τον καταναλωτή με το διοργανωτή ή και τον πωλητή),

έχουν στο παρόν μνημόνιο την έννοια που ορίζεται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 339/1996 (Α' 225) σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 90/314/EOK (ΕΕL 158/59) για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακυπές και περιηγήσεις.

ΑΡΘΡΟ 4

Για την υλοποίηση των κοινών σκοπών, προβλέπονται οι πιο κάτω δράσεις:

4.1 Το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού θα αναλάβει να υλοποιήσει τις παρακάτω δράσεις:

- Διευκόλυνση επισκεψιμότητας σε αρχαιολογικούς και ιστορικούς χώρους, μουσεία και μνημεία, για τις σχολικές εκδρομές, και πέραν του συνήθους αραρίου λειτουργίας
- Από κοινού με το Υπουργείο Παιδείας, καθιέρωση ετήσιου διαγωνισμού «καλύτερης μαθητικής έκθεσης για την σχολική εκδρομή σε μία περιοχή της Ελλάδος» και βραβείου για τις τρεις πρώτες συμμετοχές, που θα απονέμεται στο πλαίσιο των βραβεύσεων της Έκθεσης ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ή αντίστοιχης
- Οδηγίες προς τα Γραφεία Τουρισμού εντός και εκτός Ελλάδος, για την υποστήριξη της ανάπτυξης του θεσμού των σχολικών εκδρομών, και υλοποίηση δράσεων, κυρίως σε χώρες του εξωτερικού, με σκοπό την προσέλκυση σχολικών εκδρομών προς περιοχές της Ελλάδος, και ιδιαίτερα την Αθήνα και την Θεσσαλονίκη στο πλαίσιο των αντίστοιχων προγραμμάτων «Αθήνα 52 εβδομάδες» και «Θεσσαλονίκη - Σταυροδρόμι Πολιτισμών», σε συνεργασία με τους αντίστοιχους Δήμους

4.2 Ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού θα αναλάβει να υλοποιήσει τις παρακάτω δράσεις:

- Δημιουργία κατάλληλου υλικού σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας για την προβολή της Ελλάδας ως προορισμού για σχολικές εκδρομές
- Διανομή του υλικού και παροχή πληροφοριών από τα Γραφεία Τουρισμού εξωτερικού προς τους αντίστοιχους φορείς και ένταξη των σχολικών εκδρομών στα προβαλλόμενα τουριστικά προϊόντα, στο πλαίσιο της διοργάνωσης εκδηλώσεων προώθησης της Ελλάδος ως τουριστικού προορισμού
- Προβολή μέσω της ιστοσελίδας www.visitgreece.gr των βραβευμένων εκθέσεων από τις τρείς πρώτες συμμετοχές του ετήσιου διαγωνισμού «καλύτερης μαθητικής έκθεσης για την σχολική εκδρομή σε μία περιοχή της Ελλάδος»

4.3 Ο Η.Α.Τ.Τ.Α. Θα παραχωρήσει στα σχολεία και στα τουριστικά γραφεία-διοργανωτές ή/και πωλητές σχολικών εκδρομών σειρά υποδειγμάτων και σχετικών οδηγιών που έχει εκπονήσει για τις οργανωμένες εκδρομές, σε εφαρμογή του Π.Δ. 339/1996 και της σχετικής νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα οργανωμένα ταξίδια, καθώς και των άτυπων κανόνων τήρησης της δεοντολογίας του επαγγέλματος, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από τη μακροχρόνια πρακτική.

Συγκεκριμένα, θα παραχωρηθούν τα ακόλουθα έγγραφα:

- Υπόδειγμα σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού, αναπόσπαστο τμήμα της οποίας είναι:
  - α. οι γενικοί όροι συμμετοχής σχολείου σε οργανωμένο ταξίδι
  - β. το περιεχόμενο του προγράμματος του οργανωμένου ταξιδίου.
- Υπόδειγμα εγγράφου του τουριστικού γραφείου-πωλητή σχολικής εκδρομής προς το σχολείο, στο οποίο διευκρίνιζεται το μερίδιο ευθύνης του πωλητή στην οργανωμένη σχολική εκδρομή και οι σχέσεις μεταξύ του πωλητή, του καταναλωτή και των προσώπων που συμμετέχουν στην εκδρομή.
- Οδηγίες για τη χρήση όλων των παραπάνω εγγράφων.

Τα ανωτέρω αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία του Η.Α.Τ.Τ.Α. Ρητή σχετική μνεία γίνεται σε όλα τα κείμενα.

Τα σχολεία που θα διοργανώνουν τις «σχολικές εκδρομές» προμηθεύονται από τον Η.Α.Τ.Τ.Α. τα παραπάνω έγγραφα, προκειμένου να υπογράφονται οι προβλεπόμενες συμβάσεις από τα τουριστικά γραφεία και τους διευθυντές των σχολείων.

4.4 Μετά τη λήξη της διαδικασίας αξιολόγησης των προσφορών και πριν την υπογραφή της σύμβασης, οι διευθυντές των σχολείων αποστέλλουν στο Σύνδεσμο, με βάση σχετικό υπόδειγμα που θα τους έχει κοινοποιήσει ο Η.Α.Τ.Τ.Α., αντίγραφα των εγγράφων που αποδεικνύουν, για το τουριστικό γραφείο που κατέθεσε την προσφορά που επιλέγεται, την ύπαρξη σε ισχύ σύμβασης ασφάλισης επαγγελματικής ευθύνης για τη συγκεκριμένη εκδρομή, με τις ελάχιστες προβλεπόμενες από τη νομοθεσία καλύψεις.

Συγκεκριμένα:

- α) κάλυψη αστικής επαγγελματικής ευθύνης προερχόμενης από λάθη και παραλείψεις του τουριστικού γραφείου κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους με νομίμως λειτουργούσα στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ασφαλιστική εταιρεία. Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα καλύπτει τυχόν αξιώσεις του

καταναλωτή, οι οποίες προέρχονται από τη μη εκτέλεση ή την πλημμελή εκτέλεση της σύμβασης (άρ. 5 παρ. 5 περ. β του Π.Δ. 339/1996).

β) σε περίπτωση αφερεγγυότητας ή πτώχευσης του τουριστικού γραφείου κάλυψη, πέραν των άλλων αξιώσεων, της υποχρέωσης επιστροφής των καταβληθέντων και του επαναπατρισμού του αρχηγού της εκδρομής, των συνοδών καθηγητών, των μαθητών και των λοιπών προσώπων που συμμετέχουν στην εκδρομή. Για την περίπτωση αφερεγγυότητας ή πτώχευσης, στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα πρέπει να αναφέρεται και ο τρόπος άμεσης καταβολής των εξόδων επαναπατρισμού (άρ. 7 παρ. 1 και 2 του Π.Δ. 339/1996).

γ) Τα τουριστικά γραφεία διοργανωτές/πωλητές θα παρέχουν επίσης τη δυνατότητα στον καταναλωτή, σύναψης σύμβασης για λογαριασμό του αρχηγού της εκδρομής και των συνοδών καθηγητών, των μαθητών και των λοιπών προσώπων που συμμετέχουν στην εκδρομή, προαιρετικής ασφαλιστικής κάλυψης των εξόδων σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθένειάς τους (άρ. 4 παρ. 1 περίπτωση β τελευταίο εδάφιο του Π.Δ. 339/1996).

Ο Η.Α.Τ.Τ.Α., μετά τη διασταύρωση των υποβαλλόμενων στοιχείων, θα ενημερώνει τον Διευθυντή του Σχολείου για το αποτέλεσμα του σχετικού ελέγχου, το οποίο θα λαμβάνεται υπόψη για την κατακύρωση της εκδρομής στο συγκεκριμένο τουριστικό γραφείο.

4.5 Οι διευθυντές των σχολείων που πρότιθενται να πραγματοποιήσουν σχολική εκδρομή θα ενημερώνουν³ τον Η.Α.Τ.Τ.Α. για τις προκηρύξεις των εκδρομών αυτών. Ο Η.Α.Τ.Τ.Α. θα αναρτά τις σχετικές ανακοινώσεις των προκηρύξεων για την πραγματοποίηση των εκδρομών στην ιστοσελίδα του, www.hatta.gr, με σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας της όλης διαδικασίας.

ΑΡΘΡΟ 6

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Ο Η.Α.Τ.Τ.Α., επιθυμώντας να συμβάλλει στην περαιτέρω διευκόλυνση των σχολείων και στην επίλυση τυχόν διαφορών, θέτει στη διάθεση των σχολείων και των τουριστικών γραφείων, την Επιτροπή Φιλικής Επίλυσης Διαφορών του Συνδέσμου, στην οποία έχουν τη δυνατότητα να προσφεύγουν οι δύο πλευρές, εφ' όσον το επιθυμούν.

Το παρόν συντάχθηκε σε τρία (3) πρωτότυπα.

Με βάση τα ανωτέρω, οι κάτωθι υπογράφοντες, η Υπουργός του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Άννα Διαμαντοπούλου, ο Υφυπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού κος Γιώργος Νικητιάδης, και ο Πρόεδρος του Συνδέσμου των Εν Ελλάδι Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων (Η.Α.Τ.Τ.Α.) κος Γεώργιος Τελώνης, συντάσσουν το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας, δεσμευτικό για την καλή εκτέλεση των ανωτέρω περιγραφομένων και συμφωνηθέντων όρων.

Η εφαρμογή του παρόντος μνημονίου έχει ισχύ από 02/01/2012.

Αθήνα, 20-12-2011

ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΤΩΝ ΕΝ
ΕΛΛΑΔΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ
(Η.Α.Τ.Τ.Α.)

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ο Πρόεδρος

Άννα Διαμαντοπούλου

Γιώργος Νικητιάδης

Γιώργος Τελώνης

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΕΛΕΝΗ ΛΕΤΦΑΚΗ